

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL L. Š. 2017-01-27 SKUNDO**

2017 m. kovo 30 d. Nr. S-71 (7-26/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršeliienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas
Linos Vosyliienės

sekretoriaujant

Ramutei Matkevičienei

dalyvaujant mokesčių mokėtojai

L. Š.

mokesčių administratoriaus atstovei

Marytei Urbonienei

2017 m. vasario 28 d. išnagrinėjusi L. Š. (toliau – Pareiškėja) skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2016-12-27 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-720, n u s t a t ė:

Inspekcija ginčijamo sprendimo pirma dalimi patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2016-10-25 patikrinimo aktą Nr. (4.65) FRO680-664 ir jame papildomai Pareiškėjai apskaičiuotas 3619,39 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM), 1554,98 Eur valstybinio socialinio draudimo įmokų (toliau – VSD įmokos) ir 777,49 Eur VSD įmokų baudos (50 proc. įmokų dydžio) sumas. Taip pat nuo nedeklaruotos ir nesumokėtos GPM sumos apskaičiavo 1414,67 Eur GPM delspinigius ir skyrė 358 Eur GPM baudą (10 proc. dydžio).

Antra sprendimo dalimi Inspekcija patvirtino patikrinimo metu nustatytą permokėtą 229,38 Eur PSD įmokų sumą.

Trečia skundžiamo sprendimo dalimi Inspekcija patvirtino patikrinimo metu 18898,41 Lt padidintą individualios veiklos nuostolio sumą už 2010 m. (39349,02 Lt (patikrinimo metu nustatyta nuostolio suma) – 20450,61 Lt (Pareiškėjos apskaičiuota nuostolio suma), 32709,58 Lt padidintą nuostolio sumą už 2011 m. (45690,58 Lt (patikrinimo metu nustatyta) – 12981 Lt (Pareiškėjos apskaičiuota), padidintą 6461 Lt nuostolio sumą (6461,14 Lt (patikrinimo metu nustatyta nuostolių suma) – 0 Lt (Pareiškėja neapskaičiavo nuostolių sumos) už 2012 metus.

Patikrinimo akte nurodyta, kad Pareiškėja 2008-07-22 įregistravo individualią veiklą: nekilnojamojo turto agentūrų veikla, tekstilės, drabužių ir avalynės mažmeninė prekyba

kioskuose ir prekyvietėse, nuosavo arba nuomojamo nekilnojamojo turto nuoma ir eksploatavimas; nuo 2008-08-11 – kitų prekių mažmeninė prekyba kioskuose ir prekyvietėse ir maisto, gėrimų ir tabako gaminių mažmeninė prekyba kioskuose ir prekyvietėse veiklą. VĮ Registrų centro ir VĮ „Regitra“ duomenimis, Pareiškėja registruotino nekilnojamojo ir kilnojamojo turto neturi. Pareiškėja nuo 2008-08-14 įregistruota PVM mokėtoja.

Pareiškėja vykdė skirtingų rūšių individualią veiklą ir gavo individualios veiklos pajamų, t. y. individualios veiklos pajamų už parduotas prekes, taip pat individualios veiklos pajamų už „menedžmento“ paslaugas. Tačiau Pareiškėja, pažeisdama 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX -1007 (toliau – GPMĮ) 18 str. 1 dalies nuostatas (*gyventojų, kuris verčiasi individualia veikla, leidžiamais atskaitymais laikomos su per mokesstinį laikotarpį faktiškai gautomis arba uždirbtomis individualios veiklos pajamomis susijusios gyventojų patirtos įprastinės šiai veiklai išlaidos, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip*), 2010–2012 m. patirtas 28161,2 Lt išlaidas nepagrįstai priskyrė individualios veiklos išlaidoms, t. y. 2010 m. patirtas 15745,58 Lt išlaidas pagal UAB „Regėjus“, UAB „TC prekyba“, UAB „Šiaulių lyra“, UAB „Alnida“, UAB „Ermitažas“, UAB „Jupojos statybinės medžiagos“ vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras už įsigytą glaistą, grotuvą, cementą, plokštes, plyteles, klijus, skardą ir kt., 2011 m. patirtas 10650,53 Lt išlaidas pagal UAB „Regėjus“, UAB „Ginlora“, UAB „Alnida“, UAB „Ermitažas“, UAB „Sodbeta“, UAB „Jupojos statybinės medžiagos“ vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras už įsigytą glaistą, kiliminę dangą, cementą, plokštes, apvadus, plyteles, klijus, dažus, skardą, betoną ir kt., 2012 m. patirtas 1765,09 Lt išlaidas pagal UAB „Just Sofa“, UAB „Kesgvytis“, UAB „Ermitažas“ vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras už įsigytą lovą, glaistą, medžio stakles, plokštę ir kt. Patikrinimo metu nenustatyta, kad Pareiškėja minėtas prekes būtų naudojusi individualioje veikloje pajamoms uždirbti ar apmokestinamai veiklai vykdyti.

Nustatytos Pareiškėjos 2010–2012 m. individualios veiklos pajamos už parduotas prekes ir leidžiami atskaitymai.

2010 m. individualios veiklos pajamos už parduotas prekes – 153523,40 Lt, leidžiami atskaitymai – 192872,42 Lt, 2011 m. atitinkamai – 39355,37 Lt ir 85045,95 Lt, 2012 m. – 10184,30 Lt ir 16645,44 Lt.

Už „menedžmento“ paslaugas Pareiškėjos 2010–2012 m. gautos pajamos, t. y. 2010 m. – 27239,53 Lt, 2011 m. – 20559,84 Lt, 2012 m. – 6025,89 Lt, priskiriamos kitos rūšies individualiai veiklai. Pagal Pareiškėjos pateiktus pirminius buhalterinės apskaitos dokumentus nenustatyta, kiek Pareiškėja minėtai vykdytai individualiai veiklai patyrė išlaidų. Vadovaujantis GPMĮ 18 str. 12 dalimi, apskaičiuota Pareiškėjos „menedžmento“ paslaugų veiklos leidžiamų atskaitymų suma, t. y. 2010 m. – 8171,86 Lt (27239,53 Lt x 30 proc.), 2011 m. – 6167,95 Lt (20559,84 Lt x 30 proc.), 2012 m. – 1807,77 Lt (6025,89 Lt x 30 proc.). Pareiškėjos gautos individualios veiklos pajamos už „menedžmento“ paslaugas apmokestintos 5 proc. tarifu (2010-11-23 GPMĮ 2, 6, 10, 12, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. XI-1152 6 str. 3 d. redakcija).

Dėl pajamų už X turgaus eksploatavimą.

Pareiškėja už X turgaus eksploatavimą 2010 m. gavo 65919,67 Lt pajamas. Pagal GPMĮ 2 str. 7 dalį (GPMĮ 2010 m. aktuali redakcija) nuo 2010-01-01 individualios veiklos pajamoms nepriskiriamos pajamos, gautos už nekilnojamojo pagal prigimtį daikto nuomą. Pareiškėja metinėje A klasės išmokų, nuo jų išskaičiuoto ir sumokėto pajamų mokesčio deklaracijoje FR0573 (toliau – FR0573 deklaracija) deklaravo 59658 Lt išmokų sumą. Vertinta, kad Pareiškėja 2010 m. gavo 6261,67 Lt (65919,67 Lt – 59658 Lt) pajamas už turgaus eksploatavimą. Pareiškėja 2010 metų deklaracijoje gautų pajamų už turgaus eksploatavimą nedeklaravo.

2011 m. gavo 45690,59 Lt pajamas bei fiziniams asmenims už turgaus eksploatavimą išmokėjo 37075,49 Lt ir sau išmokėjo 13014,67 Lt. Pareiškėja deklaracijos GPM308 priede GPM308P deklaravo 13485,67 Lt nuomos pajamas ir savo lėšomis iki deklaracijos pateikimo sumokėtą 471 Lt mokesčio sumą (pajamų mokeskis nesumokėtas). Vertinta, kad Pareiškėja

gavo 13485,67 Lt pajamas už turgaus eksploatavimą. Pareiškėja nepateikė deklaracijos FR0573 ir aukščiau nurodytų pajamų nedeklaravo.

2012 m. gavo 14582,67 Lt pajamas už X turgaus eksploatavimą, iš kurių grynaisiais Pareiškėja sau išmokėjo 7383,34 Lt. Pareiškėja 7383,34 Lt pajamas deklaravo deklaracijos GPM308 priede GPM308N pajamų rūšies kodu 23 (kitos su darbo santykiais nesusijusios ir neindividualios veiklos pajamos). Vertinta, kad Pareiškėja už X turgaus eksploatavimą gavo 7383,34 Lt.

Pareiškėjos gautos pajamos už turgaus eksploatavimą apmokestintos 15 proc. tarifu (GPMĮ 6 str. 1 d.).

Pajamų ir išlaidų analizė. Pareiškėjos 2011–2013 metais patirtos išlaidos grynaisiais pinigais 53906,25 Lt viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais, iš jų: 2011 m. – 34950,32 Lt, 2012 m. – 13732,17 Lt, 2013 m. – 5223,76 Lt, todėl padaryta išvada, kad Pareiškėja turėjo kitų pajamų, gautų iš nenustatytų šaltinių, kurioms pagrįsti nepateikė juridinę galią turinčių dokumentų. Vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi, padaryta išvada, kad Pareiškėja siekė nuslėpti pajamas ir išvengti GPM mokėjimo nuo gautų kitų pajamų. Kadangi Pareiškėja nedeklaravo gautų kitų pajamų ir nuo jų nesumokėjo mokesčių, taikant Taisyklių 6.3.3 papunktyje numatytą išlaidų metodą, nustatyta 53906,25 Lt mokesčio bazė ir, vadovaujantis GPMĮ 6 str. 1 dalimi (2011–2013 m. aktuali redakcija), Pareiškėjos 2011–2013 metais gautos 53906,25 Lt kitos pajamos apmokestintos 15 proc. pajamų mokesčio tarifu.

Taip pat Pareiškėja, pažeisdama GPMĮ 25 ir 27 straipsnius, nedeklaravo gautų B klasės pajamų, GPM nemokėjo, nors 2011–2013 metais gautas kitas B klasės pajamas (GPMĮ 22 str. 3 d.) turėjo deklaruoti pajamų mokesčio deklaracijose ir nuo jų sumokėti GPM.

GPM apskaičiavimas. Pareiškėja 2010 m., 2011 m. metinių pajamų deklaracijų priede GPM308V (individualios veiklos pajamos) pajamų rūšies kodu 93 (mažmeninė prekyba, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekybą) deklaravo pajamas, leidžiamus atskaitymus bei 2010 m. apskaičiavo 20450,61 Lt nuostolio sumą, 2011 m. – 12981 Lt nuostolio sumą. Patikrinimo metu 18898,41 Lt padidinta nuostolio suma už 2010 m. (*39349,02 Lt (patikrinimo metu nustatyta nuostolio suma) – 20450,61 Lt (Pareiškėjos apskaičiuota nuostolio suma)*), 32709,58 Lt padidinta nuostolio suma už 2011 m. (*45690,58 Lt (patikrinimo metu nustatyta) - 12981 Lt (Pareiškėjos apskaičiuota)*), už 2012 m. – padidinta 6461 Lt nuostolio suma (*6461,14 Lt (patikrinimo metu nustatyta nuostolių suma) – 0 Lt (Pareiškėja neapskaičiavo nuostolio sumos)*).

Nuostolis vykdant individualią veiklą už parduotas prekes padidėjo todėl, kad: 1) patikrinimo metu nustatytos išlaidos priskirtos individualiai veiklai už parduotas prekes, o, apskaičiuojant individualios veiklos pajamas už „menedžmento“ paslaugas, leidžiamais atskaitymais pripažinta suma, lygi 30 procentų gautų pajamų iš individualios veiklos už menedžmento paslaugas; 2) kadangi nuo 2010-01-01 individualios veiklos pajamoms nepriskiriamos pajamos, gautos už nekilnojamojo pagal prigimtį daikto nuomą, Pareiškėjos gautos pajamos už nuomą nepriskirtos individualios veiklos pajamoms, todėl patikrinimo metu nuomos pajamos apmokestintos 15 proc. tarifu.

Pareiškėjos gautos apmokestinamosios individualios veiklos pajamos už „menedžmento“ paslaugas apmokestintos taikant 5 proc. pajamų mokesčio tarifą (GPMĮ 6 str. 3 d.), pajamos už turgaus eksploatavimą apmokestintos taikant 15 proc. tarifą (GPMĮ 6 str. 1 d.) ir gautos kitos su darbo santykiais nesusijusios ir neindividualios veiklos pajamos (išlaidos viršijo pajamas) apmokestintos 15 proc. tarifu (GPMĮ 6 str. 1 d.).

Patikrinimo metu:

už 2010 m. apskaičiuota mokėtina 1892 Lt (547,96 Eur) GPM suma.

Įvertinus Pareiškėjos 2011 m. metinėje pajamų deklaracijoje deklaruotą mokėtiną 991 Lt GPM sumą, už 2011 m. papildomai apskaičiuota 6433 Lt (1863,13 Eur) GPM suma.

Įvertinus Pareiškėjos 2012 m. metinėje pajamų deklaracijoje deklaruotą mokėtiną 115 Lt GPM sumą, papildomai apskaičiuota 3323 Lt (962,41 Eur) GPM suma.

Už 2013 m. apskaičiuota mokėtina 710 Lt GPM suma. Įvertinus Pareiškėjos 2013 m. metinėje pajamų deklaracijoje deklaruotą grąžintiną 139 Lt GPM sumą, papildomai apskaičiuota 849 Lt (710 Lt + 139 Lt) (245,89 Eur) GPM suma.

Iš viso už 2010–2013 m. apskaičiuota 3619,39 Eur (547,96 Eur 2010 m. + 1863,13 Eur 2011 m. + 962,41 Eur 2012 m. + 245,89 Eur 2013 m.) GPM suma.

VSD įmokų apskaičiavimas. Pareiškėjai už 2010 m. apskaičiuotos 2717,14 Lt (786,94 Eur) VSD įmokos, už 2011 m. – 2050,84 Lt (593,96 Eur) VSD įmokos, už 2012 m. – 601,08 Lt (174,08 Eur) VSD įmokos (2009-12-09 Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2010 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XI-538 ir 2010-12-09 Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2011 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XI-1212) ir už 2010 – 2012 metus paskirta 50 proc. dydžio VSD įmokų bauda – 2684,53 Lt (5369,06 Lt x 50 proc.) (777,49 Eur) (Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 16 str. 2 d. redakcija (2007-12-20 įstatymo Nr. X-1396 redakcija).

Inspekcija nurodo, kad Pareiškėja, nesutikdama su 2016-10-25 patikrinimo akto Nr. (4.65) FR0680-664 išvadomis, 2016-11-24 pateikė pastabas, tačiau skundžiamame sprendime į jas neatsižvelgiama.

Inspekcija nurodo, kad Pareiškėja gavo individualios veiklos pajamų už parduotas prekes, taip pat individualios veiklos pajamų už „menedžmento“ paslaugas. Gyventojas, kuris verčiasi individualia veikla, leidžiamais atskaitymais laikomos su per mokesstinį laikotarpį faktiškai gautomis arba uždirbtomis individualios veiklos pajamomis susijusios gyventojų patirtos įprastinės šiai veiklai išlaidos, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip (GPMĮ 18 str. 1 d.). Jeigu gyventojas vykdo kelių skirtingų rūšių individualią veiklą, su tokios veiklos pajamų gavimu susiję leidžiami atskaitymai šio Įstatymo nustatyta tvarka atimami atskirai pagal kiekvienos individualios veiklos rūšies pajamas (GPMĮ 18 str. 6 d.).

Patikrinimo metu nustatytos šios faktinės aplinkybės:

1. Pareiškėja Metinėse pajamų deklaracijose deklaravo:

už 2009 metus – veiklos rūšies kodu 47 (mažmeninė prekyba, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekybą) 226060 Lt veiklos pajamas, 243649 Lt leidžiamų atskaitymų sumą bei apskaičiavo 17589 Lt nuostolį,

už 2010 metus – veiklos rūšies kodu 47 180758 Lt pajamas, 201208,61 Lt leidžiamų atskaitymų sumą bei apskaičiavo 20450,61 Lt nuostolio sumą,

už 2011 m. – veiklos rūšies kodu 47 59963 Lt pajamas, 72944 Lt leidžiamų atskaitymų sumą bei apskaičiavo 12981 Lt nuostolio sumą,

už 2012 m. – veiklos rūšies kodu 47 deklaravo 12323 Lt pajamų, 10020 Lt leidžiamų atskaitymų sumą bei apskaičiavo 2303 Lt apmokestinamų pajamų sumą, veiklos rūšies kodu 683 (nekilnojamojo turto operacijos už atlygį arba pagal sutartį) deklaravo 7291 Lt pajamas, 7922 Lt leidžiamų atskaitymų sumą bei apskaičiavo 631 Lt nuostolio sumą,

už 2013 metus gautų individualios veiklos pajamų nedeklaravo, patikrinimo metu nenustatyta, kad Pareiškėja 2013 metais gavo individualios veiklos pajamų.

2. Pareiškėjos 2010–2012 m. patirtos 28161,2 Lt išlaidos nėra priskiriamos individualios veiklos išlaidoms, t. y. 2010 m. – 15745,58 Lt išlaidos (akto 2 priedas), 2011 m. – 10650,53 Lt išlaidos (akto 4 priedas), 2012 m. – 1765,09 Lt išlaidos (akto 6 priedas), pagal aukščiau minėtų bendrovių vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras už įsigytas minėtas įvairias prekes, nes nenustatyta, kad Pareiškėja šias prekes būtų naudojusi individualioje veikloje pajamoms uždirbti ar apmokestinamai veiklai vykdyti.

Pareiškėja nei patikrinimo metu, nei kartu su pastabomis nepateikė įrodymų, kad minėtos prekės, taip pat pastabose išvardintos prekės, skirtos individualiai veiklai vykdyti, o pastabose apsiribojo tik žodiniais paaiškinimais.

3. Nustatytos Pareiškėjos 2010 m. individualios veiklos pajamos už parduotas prekes sudarė 153523,40 Lt ir leidžiami atskaitymai – 192872,42 Lt, 2011 m. atitinkamai – 39355,37 Lt ir 85045,95 Lt, 2012 m. atitinkamai – 10184,30 Lt ir 16645,44 Lt.

4. Už „menedžmento“ paslaugas Pareiškėjos 2010–2012 m. gautos pajamos (2010 m. – 27239,53 Lt, 2011 m. – 20559,84 Lt, 2012 m. – 6025,89 Lt) priskiriamos kitos rūšies individualiai veiklai. Kadangi nenustatyta, kiek Pareiškėja šiai individualiai veiklai patyrė išlaidų, apskaičiuota Pareiškėjos „menedžmento“ paslaugų veiklos leidžiamų atskaitymų suma: 2010 m. – 8171,86 Lt (27239,53 Lt x 30 proc.), 2011 m. – 6167,95 Lt (20559,84 Lt x 30 proc.), 2012 m. – 1807,77 Lt (6025,89 Lt x 30 proc.) (GPMĮ 18 str. 12 d.). Individualios veiklos pajamos gautos už „menedžmento“ paslaugas apmokestintos 5 proc. tarifu.

Inspekcija nurodo, kada pagal nustatytą tvarką fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą, išskyrus tą, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą, prieš pradėdamas individualioje veikloje naudoti ilgalaikį turtą, turi pateikti FR0457 formą (*Inspekcijos viršininko 2002-12-24 įsakymu Nr. 372 „Dėl fizinio asmens pranešimo apie ilgalaikio turto ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai ir / arba kitai ekonominei veiklai FR0457 formos ir jos papildomo lapo FR0457P formos pildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Fizinio asmens pranešimo apie ilgalaikio turto ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai ir / arba kitai ekonominei veiklai FR0457 formos ir jos papildomo lapo FR0457P formos pildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių 5 d.*). Inspekcija taip pat nurodo, kad individualioje veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo išlaidos priskiriamos leidžiamiems atskaitymams pagal to turto faktinį naudojimą individualioje veikloje, kuris (t. y. turto dalies (procentais) priskyrimas individualiai veiklai) turi būti centrinio mokesčio administratoriaus nustatyta tvarka deklaruotas mokesčio administratoriui (2002-08-25 Finansų ministras įsakymu Nr. 303 „Dėl nuolatinio Lietuvos Respublikos gyventojų su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu susijusių išlaidų priskyrimo leidžiamiems atskaitymams bei jų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Nuolatinio Lietuvos gyventojų su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu susijusių išlaidų priskyrimo leidžiamiems atskaitymams bei jų apskaičiavimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 12 p.).

Pareiškėjos teigimu, ji formos FR0457 niekada neteikė, nes, vykdydama individualią veiklą, neįsigijo jokio ilgalaikio turto. Inspekcija pažymi, kad pagal nuomos sutartį, kurioje nenumatytas nuosavybės teisės perėjimas, pagal panaudos sutartį ar kitais pagrindais, nesusijusiais su nuosavybės teisės perleidimu, individualioje veikloje naudojamo nenuosavo ilgalaikio materialiojo turto remonto, kuris pailgina turto naudingo tarnavimo laiką arba pagerina jo naudingąsias savybes, arba rekonstravimo sąnaudos (kai turtas individualioje veikloje naudojamas ne 100 proc. – turto dalies priskyrimą individualiai veiklai atitinkanti tokių sąnaudų dalis) atskaitomos iš individualios veiklos pajamų lygiomis dalimis per sutartyje numatytą to turto naudojimo individualioje veikloje laikotarpį pradedant nuo kito mėnesio po remonto ar rekonstravimo darbų užbaigimo dienos, o tais atvejais, kai sudaryta neterminuota sutartis, – per Pelno mokesčio įstatymo 1 priedėlyje atitinkamoms turto grupėms nustatytą laikotarpį, bet ne trumpesnę kaip 36 mėnesiai. Jeigu sutartis nutraukiama prieš terminą, likusi remonto arba rekonstravimo sąnaudų dalis, kuri dar nebuvo įtraukta į leidžiamus atskaitymus, negali būti atskaitoma iš individualios veiklos pajamų (Aprašo 15 p.).

Patikrinimo metu nustatyta:

1. Pareiškėja nepateikė formos FR0457, kad ilgalaikis turtas ar jo dalis priskirta vykdomai individualiai veiklai.

2. Pareiškėja nei patikrinimo metu pateikdama individualios veiklos pirminius apskaitos dokumentus, nei kartu su pastabomis nepateikė nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutarčių, taip pat pagal VĮ Registrų centro duomenis Pareiškėja registruotino nekilnojamojo turto neturėjo, kad būtų galėjusi panaudoti aukščiau minėtas prekes individualiai veiklai vykdyti.

Taigi Pareiškėja nepateikė įrodymų, kad minėtos prekės, taip pat pastabose išvardintos prekės buvo skirtos individualiai veiklai vykdyti.

Kadangi nenustatyta, kiek Pareiškėja „menedžmento“ vykdytai individualiai veiklai patyrė išlaidų, skundžiamame sprendime konstatuota, kad Pareiškėjos „menedžmento“ paslaugų veiklos leidžiamų atskaitymų suma pagrįstai apskaičiuota vadovaujantis GPMĮ 18 str.

12 dalimi (30 proc. nuo gautų pajamų), o individualios veiklos pajamos, gautos už „menedžmento“ paslaugas, teisingai apmokestintos 5 proc. tarifu (GPMĮ 6 str. 3 d.).

Remdamasi MAĮ 67 str. 2 dalies nuostatomis, Inspekcija Pareiškėjos teiginius (*jog pastabose išvardintos prekės buvo naudojamos X turgaus pastatų ir statinių einamajam remontui, todėl minėtų prekių įsigijimo išlaidos susijusios su Pareiškėjos vykdyta „menedžmento“ individualia veikla*) atmetė kaip nepagrįstus, nes Pareiškėja nepateikė konkrečių įrodymų, leidžiančių konstatuoti, jog patikrinimo metu surinkti įrodymai gali būti laikomi nepakankamais.

Pareiškėja nesutinka su išvadomis dėl jos 2009-01-01 turėto piniginių lėšų likučio.

Pareiškėjai išsiųstas 2014-12-22 pranešimas apie mokestinį patikrinimą Nr. FR0663-717, kuriame buvo prašoma pateikti informaciją apie gautas, suteiktas, paskolas iš fizinių asmenų ar bankų, gautas dovanų ar pagal paveldėjimą gautas pinigines lėšas, apie turimas / turėtas banko sąskaitas užsienio šalyse, nurodyti piniginių lėšų likučius 2004–2013 metų sausio 1 dienai ne banke bei nurodyti 2009–2013 metais patirtas vartojimo išlaidas.

Pareiškėja 2015-01-20 rašte nurodė, kad nėra paveldėjusi ar pasiskolinusi jokių piniginių lėšų iš fizinių asmenų ar bankų, nurodė, kad yra gavusi dovanų – piniginių lėšų iš savo motinos W. B. prieš pastarosios mirtį, kurias deklaravo turto deklaracijoje FR0001 už 2013 metus.

Pareiškėja 2014-10-29 pateiktoje metinėje gyventojų (šeimos) turto deklaracijoje už 2013 m. deklaravo 185000 Lt piniginių lėšų likutį ne banke bei 19 vienetų 17600 Lt vertės juvelyrinių dirbinių.

Siekiant nustatyti piniginių lėšų likutį, kurį Pareiškėja galėjo turėti 2009-01-01, vertintos Pareiškėjos gautos pajamos iki 2009 metų. SODROS duomenimis Pareiškėja nuo 1993-10-04 iki 1995-04-01 dirbo AB „S2“ (patikrinimo akte yra korektūros klaida – klaidingai nurodyta AB „Š1“), nuo 1995-04-02 iki 1996-07-01 K. Š. įmonėje „X turgus“ (minėtu laikotarpiu nenustatyta, kad Pareiškėja būtų gavusi pajamų), nuo 1996-08-13 iki 2008-12-31 buvo individualiosios įmonės savininkė. L. Š. įmonė 1996–2001 metais deklaravo pelną, nuo 2002 m. deklaravo nuostolį.

Pareiškėja, nesutikdama su teiginiais, jog nenustatyta, kad ji būtų gavusi pajamų laikotarpiu nuo 1995-04-02 iki 1996-07-01, kai dirbo K. Š. įmonėje „X turgus“, pateikė Sodros informaciją apie valstybinį socialinį draudimą nuo 1994-01-01 iki 2016-01-01, iš kurios matyti, kad Pareiškėjos draudžiamosios pajamos nuo 1995-04-02 iki 1996-07-01 sudarė 2518 Lt (kai dirbo K. Š. įmonėje „X turgus“), o nuo 1994-01-01 iki 1995-04-01 sudarė 1462 Lt (kai dirbo AB „S2“), t. y. pagal Pareiškėjos pateiktą informaciją laikotarpiu nuo 1994-01-01 iki 1996-06-30 jos draudžiamosios pajamos sudarė 3980 Lt, o nuo 1996-07-01 iki 2008-12-31 draudžiamųjų pajamų neturėjo.

Inspekcija pažymi, kad Pareiškėjos laikotarpiu nuo 1994-01-01 iki 1996-06-30 gautos draudžiamosios 3980 Lt pajamos neturi įtakos patikrinimo metu nustatytam 2003-12-31 Pareiškėjos turėtam piniginių lėšų likučiui ne banke dėl toliau dėstomų aplinkybių.

Mokestį išskaičiuojančių asmenų duomenimis, L. Š. įmonė už 2003 m. Pareiškėjai apskaičiavo 75590,73 Lt nuomos pajamas, nuo kurių išskaičiavo 9860 Lt pajamų mokestį.

Pareiškėja nėra pateikusi Vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos, kurioje būtų deklaravusi pinigines lėšas, viršijančias 50000 Lt.

Įvertinusi tai, kad patikrinimo metu nepateikti dokumentai, pagrindžiantys pajamų gavimą bei vadovaudamasi Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo nuostatomis, Inspekcija sutiko su patikrinimo akto išvada, kad Pareiškėja 2003-12-31 turėjo ne daugiau kaip 50000 Lt piniginių lėšų ne banke, banke piniginių lėšų likučio nebuvo. Pagal 2003-12-18 Vienkartinio gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. IX-1910 3 str. 1 punktą gyventojas privalėjo deklaruoti pinigines lėšas, 2003-12-31 turėtas bankuose ir ne bankuose, jeigu jų bendra suma viršijo 50000 Lt. Pagal šio įstatymo nuostatas, jeigu nuolatinis Lietuvos gyventojas nustatyta tvarka turto nedeklaravo, šiuo turtu negali būti pagrindžiami kito turto įsigijimo šaltiniai.

Įvertinus 2003-12-31 Pareiškėjos turėtą 50000 Lt piniginių lėšų likutį ne banke, 2004–2008 metais gautas atskaičius mokesčius 176189,03 Lt pajamas (L. Š. įmonės Pareiškėjai apskaičiuotos nuomos pajamos, Pareiškėjos individualios veiklos pajamos), įvertinus 34208,40 Lt metines vidutines statistines vartojimo išlaidas už 2004–2008 metus (Pareiškėja nepateikė duomenų apie patirtas vartojimo išlaidas) bei 2008 m. patirtas 104738 Lt individualios veiklos išlaidas, patikrinimo metu nustatytas Pareiškėjos piniginių lėšų likutis ne banke 2008-12-31 – 87242,63 Lt, banke piniginių lėšų likučio nebuvo.

Įvertinus Pareiškėjos 2009-01-01 turėtą 87242,63 Lt pinigų likutį grynaisiais pinigais, 2009 m. deklaruotas 226060 Lt individualios veiklos pajamas grynaisiais bei su individualios veiklos vykdymu patirtas 243649 Lt išlaidas grynaisiais pinigais bei 6658,80 Lt statistines vartojimo išlaidas, nustatyta, kad Pareiškėja 2009-12-31 turėjo 27000 Lt ne banke.

Įvertinus Pareiškėjos 2010-01-01 turėtą 27000 Lt piniginių lėšų likutį ne banke, 2010 m. disponuojamas pajamas grynaisiais 284642,82 Lt (185763,31 Lt pajamos už parduotas prekes, 32959,84 Lt pajamos už menedžmento paslaugų organizavimą, 65919,67 Lt pajamos už X lauko turgaus eksploatavimą), patirtas išlaidas grynaisiais pinigais 302387,30 Lt (15553,77 Lt darbuotojams išmokėjo atlyginimą, 46812,19 Lt fiziniams asmenims išmokėjo už X turgaus eksploatavimą, 237827,08 Lt pagal Pareiškėjos pateiktus dokumentus, 2194,26 Lt grynujų pinigų įnešė į G. Š. atsiskaitomąją sąskaitą), nustatyta, kad Pareiškėjos 2010 m. disponuojamos pajamos grynaisiais pinigais 9255,52 Lt (27000 Lt + 284642,82 Lt – 302387,30 Lt) viršijo patirtas išlaidas grynaisiais pinigais.

Įvertinus Pareiškėjos 2011-01-01 turėtą 9255,52 Lt piniginių lėšų likutį ne banke, 2011 m. disponuojamas 118696 Lt pajamas grynaisiais (508 Lt netauriųjų metalų laužo pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamos, 45690,59 Lt už X turgaus eksploatavimą, 24877,41 Lt už menedžmento paslaugų organizavimą, 47620 Lt už parduotas prekes), patirtas 162901,84 Lt išlaidas grynaisiais pinigais (37075,49 Lt išmokėjo fiziniams asmenims už X turgaus eksploatavimą, 14669,52 Lt išmokėjo atlyginimą darbuotojams, 109100,83 Lt pagal Pareiškėjos pateiktus dokumentus ir kt.), nustatyta, kad Pareiškėjos 2011 m. patirtos išlaidos grynaisiais pinigais 34950,32 Lt (9255,52 Lt + 118696 Lt – 162901,84 Lt) viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais (Pareiškėja 2012-05-02 pateiktoje už 2011 m. metinėje gyventojų (šeimų) turto deklaracijoje deklaravo 2011-12-31 turėtą 38000 Lt piniginių lėšų likutį ne banke).

Įvertinus Pareiškėjos 2012 m. gautas pajamas grynaisiais pinigais 47029,49 Lt (2832,49 Lt su darbo santykiais susijusios pajamos, 10000 Lt dovanų gautos piniginės lėšos iš Pareiškėjos mamos W. B. , 12323 Lt už parduotas prekes, 7291,33 Lt už menedžmento paslaugas, 14582,67 Lt už X turgaus eksploatavimą), patirtas išlaidas grynaisiais pinigais 60761,66 Lt (30000 Lt grąžino beprocentinę paskolą K. Š. , 7199,33 Lt išmokėjo fiziniams asmenims už X turgaus eksploatavimą, 3861,86 Lt išmokėjo atlyginimą darbuotojams, 12699,67 Lt pagal Pareiškėjos pateiktus dokumentus, 7000,80 Lt statistinės vartojimo išlaidos), nustatyta, kad Pareiškėjos 2012 m. patirtos išlaidos grynaisiais 13732,17 Lt (47029,49 Lt – 60761,66 Lt) viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais.

Įvertinus Pareiškėjos 2013 m. gautas atskaičius mokesčius pajamas grynaisiais 4966,56 Lt (4705,76 Lt su darbo santykiais susijusios pajamų, 260,80 Lt netauriųjų metalų laužo pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamų), patirtas išlaidas grynaisiais pinigais 10190,32 Lt (3346,56 Lt išmokėjo G. Š. už spausdintą medžiagą, 2138 Lt vertinama, kad grynaisiais sumokėjo užstatą Vyriausiajai rinkimų komisijai, 4705,76 Lt statistinės vartojimo išlaidos), nustatyta, kad Pareiškėjos 2013 m. patirtos išlaidos 5223,76 Lt (4966,56 Lt – 10190,32 Lt) viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais (Pareiškėja 2014-10-29 pateiktoje už 2013 m. metinės gyventojų (šeimų) turto deklaracijoje deklaravo 2013-12-31 185000 Lt piniginių lėšų likutį ne banke bei 19 vnt. 17600 Lt vertės juvelyrinius dirbinius).

Taigi Pareiškėjos 2011–2013 metais patirtos išlaidos grynaisiais pinigais 53906,25 Lt viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais, iš jų: 2011 m. – 34950,32 Lt, 2012 m. – 13732,17

Lt, 2013 m. – 5223,76 Lt, todėl patikrinimo akte pagrįstai padaryta išvada, kad Pareiškėja turėjo kitų pajamų, gautų iš nenustatytų šaltinių, kurios GPMĮ nustatyta tvarka nebuvo apmokestintos.

Pareiškėjos teigimu, ji buvo nuvykusi į X inspekcijos skyrių pasiimti tuščių 2003-12-31 turėto turto deklaracijos formų ir pati pristatė tiek savo, tiek mamos W. B. užpildytas deklaracijas, o Pareiškėjos deklaracijoje buvo deklaruoti šimtai tūkstančių litų, kuriuos uždirbo, būdama individualios L. Š. įmonės savininke. Pareiškėja prašiusi pateikti individualios L. Š. įmonės deklaracijų FR0278 kopijas (kartu su pastabomis pateikta paklausimo kopija), tačiau mokesčių administratorius šių deklaracijų kopijų nepateikė. Vieną iš deklaracijų Pareiškėja rado tarp savo senų dokumentų.

Iš Pareiškėjos pateikto dokumento – 2016-06-26 paklausimo matyti, kad Pareiškėja prašė pateikti L. Š. įmonės pažymų apie Lietuvos Respublikos nuolatiniams gyventojams išmokėtas sumas ir iš jų išskaičiuotus mokesčius (forma FR0278) kopijas. Šiaulių AVMI informavo Pareiškėją, kad Pareiškėjos paklausime minimų pažymų archyvinėje L. Š. įmonės mokesčių mokėtojo byloje nėra.

Kadangi Pareiškėja nėra pateikusi Vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos, Pareiškėja turėtų pagrįsti savo 2003-12-31 turėtas pinigines lėšas kitais įrodymais, tačiau tokių įrodymų nėra, Pareiškėja apsiribojo tik žodiniais paaiškinimais. Skundžiamame sprendime į Pareiškėjos pastabas tiek dėl jos, tiek dėl mamos pateiktų vienkartinę gyventojų 2003-12-31 turėto turto deklaracijų, kuriose buvo deklaruoti šimtai tūkstančių litų, neatsižvelgta.

Pareiškėja nesutinka, kad mama W. B. 2012 m. galėjo jai padovanoti tik iki 10000 Lt.

Patikrinimo metu nustatytos šios faktinės aplinkybės:

1. Pareiškėja 2015-01-20 rašte Nr. G-900 nurodė, kad nėra paveldėjusi ar pasiskolinusi jokių piniginių lėšų iš fizinių asmenų ar bankų, nurodė, kad yra gavusi dovanų – pinigines lėšas iš savo motinos W. B. prieš jos mirtį kurias deklaravo turto deklaracijoje už 2013 metus.

2. Pareiškėja 2014-10-29 pateiktoje metinėje gyventojų (šeimos) turto deklaracijoje už 2013 m. deklaravo 185000 Lt piniginių lėšų likutį ne banke.

3. Metinėje pajamų deklaracijose už 2012 m. Pareiškėja nedeklaravo dovanojimo būdu gautų piniginių lėšų. Patikrinimo metu (2015-08-11) Pareiškėja pateikė patikslintą metinę pajamų deklaraciją už 2012 metus (statusas – sulaikyta), kurios priede pajamų rūšies kodu 46 (dovanos) deklaravo 186900 Lt ir 17600 Lt (Pareiškėja Turto deklaracijos priede deklaravo 19 vienetų 17600 Lt vertės juvelyrinius dirbinius).

4. Pareiškėja nėra pateikusi PRC907 formos apie 2012 m. gautas pinigines lėšas – 185000 Lt iš W. B. .

Inspekcija pažymi, jog dovanojimo būdu gautos pajamos iš tėvų yra neapmokestinamos (GPMĮ 17 str. 1 d. 26 p.), tačiau metinėje pajamų deklaracijoje turi būti deklaruojamos, jei jų vertė per kalendorinius metus viršija 10000 Lt. Kaip minėta, pirminėje metinėje pajamų deklaracijoje už 2012 m. Pareiškėja nedeklaravo gautų dovanų. Tik patikrinimo metu (2015-08-11) Pareiškėja pateikė patikslintą metinę pajamų deklaraciją už 2012 metus (statusas – sulaikyta), kurioje (dovanos) deklaravo 186900 Lt ir 17600 Lt (Pareiškėja Turto deklaracijos priede FR001V deklaravo 19 vienetų 17600 Lt vertės juvelyrinius dirbinius).

Vadovaujantis Mokesčių deklaracijų pateikimo, jų pateikimo termino pratęsimo ir mokesčių mokėtojų laikino atleidimo nuo mokesčių deklaracijų ir (arba) kitų teisės aktuose nurodytų dokumentų pateikimo taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004-07-09 įsakymu Nr. VA-135, IV dalies 18 punktu, pateiktų deklaracijų duomenys vertinti mokesčio patikrinimo metu.

Vadovaujantis Civilinio kodekso (toliau – CK) nuostatomis, dovanojimo sutartis, kai dovanojama didesnė kaip penkių tūkstančių litų suma, turi būti rašytinės formos, o kurios suma didesnė kaip penkiasdešimt tūkstančių litų, turi būti patvirtinta notaro (CK 6.469 str.). Pareiškėja dovanojimo sutarčių patikrinimo metu nepateikė.

Vadovaujantis MAĮ 42 str. 1 dalies 2 punktu mokesčių mokėtojas mokesčių administratoriui privalo pateikti informaciją apie per vienerius kalendorinius metus grynaisiais

pinigais sudarytus sandorius su tuo pačiu asmeniu, jei sandorių suma viršija penkiasdešimt tūkstančių litų. Pagal šio straipsnio 3 dalį – jei mokesčių mokėtojas centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais nurodytos informacijos nepateikė, tokiais sandoriais negali būti pagrindžiami jo turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai.

Pagal Inspekcijos viršininko 2012-10-11 įsakymą Nr. VA-92 „Dėl nuolatinio Lietuvos gyventojų pranešimo apie sudarytus sandorius PRC907 formos, papildomo lapo PRC907P formos bei jos pildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“ mokesčių mokėtojas privalo užpildyti ir pateikti Inspekcijai pranešimo formą PRC907 apie bet kokio pobūdžio 2012 metais sudarytus sandorius, kurių bendra suma su tuo pačiu asmeniu viršija 50000 Lt grynaisiais. Kaip minėta, Pareiškėja nėra pateikusi PRC907 formos apie 2012 m. gautas pinigines lėšas – 185000 Lt iš W. B. .

Atliekant Pareiškėjos patikrinimą, pinigų gavimo faktas nebuvo fiksuotas bankiniuose išrašuose. Taip pat Pareiškėja nepateikė įrodymų, kaip ir koku būdu Pareiškėjos mama perdavė Pareiškėjai pinigines lėšas. Taigi gautų pajamų pagrįstumo nėra galimybės nustatyti pagal juridinę galią turinčius dokumentus, nėra duomenų, jog 2012 metais Pareiškėjos mama galėjo turėti 185000 Lt pinigines lėšas. 2016-02-18 Vilniaus AVMI atliko Pareiškėjos mamos mokestinį tyrimą dėl 2012 m. dovanojimų piniginių lėšų (185000 Lt) dukrai L. Š. (Pareiškėjai) pajamų šaltinių nustatymo. Mokestinis tyrimas atliktas vadovaujantis Inspekcijos viršininko 2006-01-24 įsakymo Nr. VA-5 „Dėl Inspekcijos viršininko 2004 m. gegužės 28 d. įsakymo Nr. VA-108 „Dėl mokestinio tyrimo atlikimo taisyklių, pranešimo apie nustatytus trūkumus ir / ar prieštaravimus FR0687 formos ir užduoties vizuoti / kontroliuoti mokesčių mokėtojo veiklą FR0688 formos patvirtinimo“ pakeitimo 14 punktu, neinformavus mokesčių mokėtojos apie jos atžvilgiu atliekamą mokestinį tyrimą (2012-05-16 nustatyta Pareiškėjos mamos W. B. mirties data). Mokestinio tyrimo metu atlikta išsami Pareiškėjos mamos pajamų ir išlaidų analizė, įvertintos, be kitų pajamų, ir Pareiškėjos pastabose minimos L. Š. įmonės W. B. apskaičiuotos nekilnojamojo daikto nuomos pajamos ir išskaičiuotos mokesčio sumos bei padaryta išvada, kad W. B. 2012 m. galėjo Pareiškėjai padovanoti iki 10000 Lt (grynaisiais).

Atsižvelgus į mokestinio tyrimo metu atliktą išsamią Pareiškėjos mamos pajamų ir išlaidų analizę ir mokestinio tyrimo metu padarytą išvadą, kad W. B. 2012 m. galėjo Pareiškėjai padovanoti iki 10000 Lt (grynaisiais), įvertinus aplinkybes, kad Pareiškėja nepateikė dovanojimo sutarčių, sudarytų su W. B. , taip pat pirminėje metinėje pajamų deklaracijoje už 2012 m. nedeklaravo gautų dovanų, viršijančių 10000 Lt, ir nepateikė PRC907 formos apie 2012 m. gautas dovanų pinigines lėšas – 185000 Lt iš W. B. , skundžiamame sprendime pritarta išvada, kad W. B. 2012 m. galėjo Pareiškėjai padovanoti iki 10000 Lt (grynaisiais), o ne 185000 Lt, kaip Pareiškėja teigia pastabose.

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėja nedeklaravo gautų kitų pajamų ir nuo jų nesumokėjo mokesčių, Inspekcija nurodo, kad taikant Taisyklių 6.3.3 papunktyje numatytą išlaidų metodą, patikrinimo akte mokesčiai pagrįstai apskaičiuoti pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą. Skundžiamame sprendime padaryta išvada, jog teisės aktų normos konstatuojant GPMĮ ir VSDĮ pažeidimus taikytos teisingai, patikrinimo akto išvados ir rezultatai dėl Pareiškėjai papildomai apskaičiuotos 3619,39 Eur GPM ir 1554,98 Eur VSD įmokų sumos bei už 2010–2012 m. skirtos 777,49 Eur VSD įmokų baudos yra patvirtinti.

Dėl baudų skyrimo. MAĮ 140 str. nustato, kad asmenims, pažeidusiems mokesčių įstatymus, baudos skiriamos pagal pažeidimo padarymo metu galiojančius teisės aktus. GPM baudų skyrimą reglamentuoja GPMĮ 36 str. 2 dalis. MAĮ 139 straipsnyje yra nustatyti baudų dydžių ir jų skyrimo sąlygos ir pagrindai. Inspekcija, atsižvelgusi į aplinkybes, susijusias su konstatuotais pažeidimais bei į tai, kad Pareiškėja bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, dokumentus ir paaiškinimus teikė, kas laikytina atsakomybę lengvinančia aplinkybe, bei atsižvelgusi į tai, kad baudos tikslai bus pasiekti skiriant minimalią GPM baudą, Pareiškėjai nuo apskaičiuotos mokėtinos 3579,13 Eur GPM sumos apskaičiavo 10 proc. dydžio 358 Eur (3579,13 Eur x 10 proc.) GPM baudą, iš jų pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą – 232 Eur GPM baudą (2321,73 Eur x 10 proc.).

Dėl delspinigių apskaičiavimo. Vadovaudamasi GPMĮ 36 str. 2 dalimi bei MAĮ 96–99 straipsniais, nuo nedeklaruoto ir nesumokėto patikrinimo akte apskaičiuoto mokėtino 3619,39 Eur GPM Inspekcija Pareiškėjai apskaičiavo 1414,67 Eur GPM delspinigių (delspinigių apskaičiavimas pridedamas).

Pareiškėja su Inspekcijos sprendimu nesutinka ir Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) prašo skundžiamą sprendimą pakeisti, atsižvelgiant į visus Pareiškėjos argumentus.

Pareiškėja nurodo, kad individualią veiklą pradėjo vykdyti 2008-07-22, o Šiaulių AVMI, 2012-09-04 atlikusi operatyvų patikrinimą už 2009 m., jokių mokestinių nepriemokų nenustatė. Pareiškėjos teigimu, mokesčių administratorius nepagrįstai pagal jos pateiktas įvairių bendrovių PVM sąskaitas faktūras įsigytas medžiagas nepripažino leidžiamais atskaitymais. Pareiškėja nurodo, kad pastabose išsamiai nurodė, siekiant kokio tikslo ir kur buvo panaudotos visos įsigytos medžiagos. Pareiškėjai neaišku, kaip mokesčių administratorius nustatė, kad dalis Pareiškėjos faktiškai vykdant individualią veiklą patirtų išlaidų „nepriskiriama“ leidžiamais atskaitymams.

Pareiškėja nurodo, kad pagal UAB „Regėjus“ PVM sąskaitas faktūras: 2010-01-01 Nr. REG2 0615 bei 2010-01-22 Nr. REG2 0626 buvo įsigytos MDF plokštės ir transporto paslauga, prekės panaudotos tualetu (laikino statinio), esančio X turguje, apšiltinimui, kitų teritorijoje esančių pastatų einamajam remontui (pridėta nuotrauka).

Pagal 2010-02-08 UAB „Makveža“ PVM sąskaitą faktūrą Nr. MAK558085 įsigyti statramsčiai ir kolonos atrama buvo panaudoti apsauginei tvorelei prie vieno iš X turgaus pastatų. Už šį pastatą, kaip ir visus kitus turgaus teritorijoje esančius pastatus, buvo mokamas nekilnojamojo turto mokestis.

Pagal 2010-02-08 UAB „Regėjus“ PVM sąskaitą faktūrą Nr. REG2 0634 buvo įsigyti klėjai, PVC lentelės, apdailos juostelė, glaistas, pagal 2010-02-17 UAB „Ermitažas“ PVM sąskaitą faktūrą ERT0195767 buvo pirkti fanera ir porankiai ir visos įsigytos prekės panaudotos turgaus patalpų einamajam remontui. Siekiant to paties tikslo, kaip nurodo Pareiškėja, ji 2010-02-19 įsigijo klijų ir plytelių iš UAB „Regėjus“ pagal PVM sąskaitą faktūrą REG2 0643 ir 2010-02-20 iš UAB „Makveža“ pagal sąskaitą faktūrą MAK0558664. Vata, įsigyta 2010-02-26 iš UAB „Regėjus“ pagal PVM sąskaitą faktūrą REG2 0652 buvo panaudota siekiant užtikrinti, kad žiemos metu neužšaltų vandens sistema ir nesukeltų didžiulių nuostolių, nes turgaus patalpose nėra šildymo.

Kaip nurodo Pareiškėja, visos prekės, įsigytos pagal UAB „Makveža“ ir UAB „Regėjus“ PVM sąskaitas faktūras (išvardintos) buvo panaudotos turgaus patalpų einamajam remontui ir jai nesuprantama, kaip montavimo putų naudojimas skylėms užtaisyti ar medsraigčiai paviršiams sutvirtinti nepatenka į leidžiamus atskaitymus. Paaiškina, kad nuomininkų sulaužytas ir sudaužytas plyteles keitė pati, kad patalpas būtų galima bet kada išnuomoti ir jos atitiktų sanitarinius reikalavimus. Nepakeitus sulaužyto maišytuvo, nebūtų buvę galima toliau eksploatuoti patalpos prekybai maisto produktais.

Pareiškėjai neaišku, kaip Inspekcija „nustatė“, kad išlaidos už šepetėlį indams (*įsigytas kartu su klėjais ir plytelėmis 2010-03-09 iš UAB „Makveža“ pagal PVM sąskaitą faktūrą MAK0587296*), kuris naudotas maistui atvežtos taros plovimui (*Pareiškėja prekiavo žalia mėsa*), nėra priskiriamos leidžiamais individualios veiklos atskaitymams.

Nurodo, kada pagal 2010-07-21 UAB „Regėjus“ PVM sąskaitą faktūrą REG2 0985 pirkti plėvelė ir pagal 2010-03-10 UAB „Regėjus“ PVM sąskaitą faktūrą REG2 0667 įsigyta vata, tinkavimo tinklelis ir plėvelė panaudoti: plėvelė buvo naudota užkalti vandeniui neatsparų paviljono stogą, tinkavimo tinklelis sunaudotas prie betoninių laiptų ir pamato prie vieno iš pastatų (pridėta nuotrauka).

Pirties krosnelę, įsigytą 2010-03-12 iš UAB Makveža pagal sąskaitą faktūrą MAK0587381, kaip nurodo Pareiškėja, ji pardavė fiziniam asmeniui pagal užsakymą ir gavo

pajamas pagal savo įregistruotą ir vykdytą kitų prekių mažmeninę prekybą kioskuose ir prekyvietėse, t. y. buvo patirtos išlaidos pajamoms uždirbti.

Paaikšina, kad einamajam remontui reikalingų medžiagų bei darbinių pirštinių įsigijo 2010-03-19 iš UAB „Makveža“ pagal PVM sąskaitą faktūrą MAK0587638 ir pagal 2010-03-26 UAB „Makveža“ PVM sąskaitą faktūrą MAK0587818. Darbinės pirštinės visuomet turguje buvo naudojamos tiek Pareiškėjos, tiek valytojo – tai vienas iš pagrindinių darbo įrankių. Nurodo, jog valytojui duodavo pirštines, kad renkant šiukšles būtų apsaugotos rankos.

Pareiškėja nurodo, kad X turguje yra tiek vandentiekis, tiek kanalizacija, t. y. 15 individualių taškų, turinčių tekančią vandenį bei prijungimą prie nuotekų. Siekiant sutaisyti po žiemos atsiradusius sistemos gedimus, 2010-04-07 ir 2010-04-11 iš UAB „Regėjus“ pagal PVM sąskaitas faktūras REG 18029 ir REG2 0700 nupirka varžtų, vinių, veržlių, jungiamųjų vamzdžių ir cemento, o 2010-10-25 iš UAB „Regėjus“ pagal PVM sąskaitą faktūrą REG2 1220 pirktas drenažinis vamzdis. Papildomai pirktas cementas 2010-05-23 iš UAB „Regėjus“ pagal PVM sąskaitą faktūrą REG2 0805, kuris panaudotas X turgaus aikštės paviršiuje atsiradusioms duobėms užtaisyti.

Lubos, tapetai ir kt., kurie pirkti 2010-04-16 iš UAB „Ginlora“ pagal PVM sąskaitą faktūrą GLPP619 ir 2010-04-19 iš UAB „Jupojos statybinės medžiagos“ pagal PVM sąskaitas faktūras JSM13906 ir JSM13907, buvo panaudoti einamajam turgaus patalpų remontui, įskaitant patalpas, kuriose Pareiškėja ir jos darbuotoja prekiaavo šviežios mėsos produktais.

Prilydoma stogo danga, pirktą 2010-04-23 iš UAB „Regėjus“ pagal PVM sąskaitą faktūrą REG2 0728, buvo panaudota nesandariam stogeliui užtaisyti.

2010-04-30 iš UAB „Ermitažas“ pagal PVM sąskaitas faktūras ERT0198146 ir ERT0198165 pirktas: apvadai, plytelės, audio / video laidas, t. y. audio / video laidas panaudotas garso / vaizdo sistemai, įrengtai turguje, kuri naudojama administraciniam pranešimams, reklamai bei siekiant viešinti svarbią informaciją, kurią pateikia vietos policija, gaisrinė. 2010-11-10 iš UAB „TC Prekyba“ įsigytas grotuvas pagal PVM sąskaitą faktūrą 10TC04101247, taip pat buvo reikalingas turguje naudojamai garso sistemai (pažymėtai nuotraukoje).

Vinys ir skarda, įsigyta 2010-04-30 iš UAB „Makveža“ pagal PVM sąskaitą faktūrą MAK0613378, iš UAB „Alnida“: 2010-05-21 pagal PVM sąskaitą faktūrą EKA18156, 2010-07-13 pagal PVM sąskaitą faktūrą ALN35680, 2010-08-09 pagal PVM sąskaitą faktūrą ALN 35680, panaudota einamajam paviljonų bei turgaus pastatų stogų remontui (žiūrėti paviljonų nuotrauką, pateiktą aukščiau, kurioje akivaizdžiai matosi, kad turgaus paviljonų stogai yra dengti skarda).

2010-05-21 iš „UAB“ Ermitažas pagal PVM sąskaitą faktūrą ERT0198891 pirktos plytelės ir 2010-05-21 iš UAB „Jupojos statybinės medžiagos“ pagal PVM sąskaitą faktūrą JSM1 019491 pirkti plytelių klizai panaudoti patalpų, kuriose Pareiškėja prekiaavo šviežia mėsa, einamajam remontui.

Tinklas nuo kurmių, pirktas 2010-05-21 iš UAB „Šiaulių medelyno prekyba“ pagal PVM sąskaitą faktūrą SMP 006962, buvo panaudotas aptverti prekybos aikštelę, kurioje buvo prekiaujama naminiiais paukščiais (ančiukais, viščiukais ir t.t.). Higienos sumetimais aikštelė privalėjo būti aptverta, nes turguje tuo pat metu buvo prekiaujama maisto produktais.

Pagal 2010-09-01 UAB „Šiaulių lyra“ PVM sąskaitą faktūrą UPF 0123681 pirktas: lyginimo lenta, dalgis, darbinės pirštinės, o 2010-12-31 iš UAB „Regėjus“ pagal PVM sąskaitą faktūrą REG 19762 įsigyta: lemputės, kabelis, žibalas, varžtai, poveržlės, kabliukai ir kt. Tiek darbinės pirštinės, tiek dalgis buvo darbo įrankiai valytojui, susiję su šia pareigybe. Visos kitos išvardintos prekės buvo pirktos einamajam turgaus patalpų remontui atlikti.

Aliuminio pertvara (laikina), kuri pirktą 2010-12-15 iš A. P. pagal sąskaitą 6320606 buvo surinkta viename iš X turgaus pastatų, siekiant perskirti prekybinę patalpą. Pareiškėja nurodo, kad buvo gautas nuomos mokestis už minėtas patalpas ir ji gavo individualios veiklos pajamas už turgaus administravimą.

Pareiškėja nurodo, kad visas aukščiau išvardintas išlaidas patyrė siekdama uždirbti individualios veiklos pajamas, kurias iš tiesų ir uždirbo. Atkreipia dėmesį į tai, kad išlaidas,

susijusias su einamuoju turgaus remontu, traukė į leidžiamus atskaitymus dar nuo 1996-ųjų metų. Mokesčių administratorius, kaip teigia Pareiškėja, ją nuolat tikrino ir niekada net neužsiminė apie tai, kad dalis įtrauktų išlaidų gali būti neleidžiami atskaitymai.

Pareiškėja pripažįsta, kad nepateikė deklaracijos FR0457, nes nemanė, kad deklaraciją privalėjo pateikti, nors Pareiškėjos individualioji įmonė neturi jokio nekilnojamojo turto. Administruodama X turgų, kaip nurodo Pareiškėja, patyrė tik tas išlaidas, kurios buvo būtinos atstatyti nekilnojamojamam turtui į tokią būklę, kurioje jis buvo perduotas, t. y. atlikdama einamąjį remontą, Pareiškėjos teigimu, ji nesiekė pagerinti ir nepagerino turgaus aikštės ir patalpų naudingųjų savybių ar tikslingai nepailgino turto naudingo tarnavimo laiko.

Komisijos 2014-04-01 sprendime dėl ūkininko K. J. skundo teigiama: „Pareiškėjas, pažeisdamas Inspekcijos viršininko 2002-12-24 įsakymu Nr. 372 patvirtintų „Fizinio asmens pranešimo apie ilgalaikio turto ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai ir / arba kitai ekonominei veiklai FR0457 formos ir jos papildomo lapo FR0457P formos pildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklių“ (toliau – Taisyklės) 5.1. punktą, nepateikė Deklaracijos FR0457, tačiau žemės ūkio veikloje naudojo savo vardu įsigytą ilgalaikį materialųjį turtą ir šio turto įsigijimo (nusidėvėjimo (amortizacijos), eksploatavimo, remonto ir rekonstravimo išlaidas priskyrė leidžiamiems atskaitymams. Tuo Pareiškėjas pažeidė ir GPMĮ 18 straipsnio nuostatas. Pagal Pareiškėjo apskaitos duomenis per 2011 m. tokios išlaidos sudarė 16425713,17 Lt. Tikrinamuoju laikotarpiu Pareiškėjas nekilnojamojo turto objektus naudojo veikloje, todėl Šiaulių AVMI, pritaikiusi analogijos metodą bei atsižvelgdama į bendruosius teisingumo, protingumo bei turinio viršenybės prieš formą principus, padarė išvadą, jog formalus mokesčių teisės normų pažeidimas (deklaracijos FR0457 nepateikimas) neturėtų sukelti Pareiškėjui neigiamų pasekmių, todėl tikrinamojo laikotarpio leidžiamųjų atskaitymų šioje dalyje nekoregavo“.

Pareiškėjai nesuprantama, kodėl jos atveju mokesčių administratorius nebuvo pasiruošęs pritaikyti analogijos metodo ir padaryti išvados, jog Pareiškėjos formalus mokesčių teisės normų pažeidimas (deklaracijos FR0457 nepateikimas) neturėtų sukelti neigiamų pasekmių.

Pareiškėja pažymi, kad visų aukščiau išvardintų įsigytų prekių negalėjo panaudoti savo poreikiams tenkinti, nes neturi nekilnojamojo turto. Paaiškina, kad X turgus yra didelis objektas – beveik 1 ha plotas su mažiausiai 15 individualių prekybinių patalpų. Visos patalpos, įskaitant tualetą, nėra šildomos. Laikini lauko paviljonai yra mediniai, dengti skardiniu stogu, išbetonuotomis grindimis. Visa teritorija yra aptverta metaline ir betonine tvora. Nenuginčijama yra tai, kad patalpoms bei aikštei pastoviai yra būtinas šis toks remontas, kad toliau būtų galima eksploatuoti šį objektą nepažeidžiant teisės aktuose jam keliamų reikalavimų dėl sanitarijos, higienos, saugos ir t. t. Be to, joks kitas mokesčių mokėtojas neįtraukė jokių išlaidų, susijusių su X turgaus aikštės ir patalpų priežiūra / būtinuoju einamuoju remontu, į savo atskaitą. Logika suponuoja, kad išlaidos, susijusios su turgaus aikštės ir patalpų priežiūra, turi būti pripažįstami leidžiamais atskaitymais. Mokesčių administratorius privalėjo pasisakyti dėl pagal kiekvieną PVM sąskaitą faktūrą įsigytas prekes ir aiškiai pasisakyti, kodėl išlaidos toms prekėms yra neleidžiami atskaitymai.

Taip pat Pareiškėja nesutinka su teiginiu, kad nebuvo galima nustatyti, kiek ji turgaus administravimo individualiai veiklai patyrė išlaidų. Mokesčių administratoriui buvo pateikti visi pirminiai buhalteriniai dokumentai. Pareiškėjos teigimu, ji turėjo teisę pasirinkti būdą, kuriuo remiantis yra apskaičiuojamos individualios veiklos išlaidos, t. y. Pareiškėja pasirinko individualios veiklos išlaidas apskaičiuoti pagal faktines išlaidas.

Dėl dovanos, gautos iš mamos. Pareiškėja nurodo, kad jos mama W. B. turėjo nemažai pinigų ir Pareiškėjai ją vežant į ligoninę jos mirties naktį, mama visus juos padovanojo. Tai buvo 185000 Lt, t. y. apie 53000 Eur. Nuvykus į ligoninę, joks pokalbis su mama nebevyko, nes fiziškai ji to negalėjo padaryti. Notarine sutartimi įforminti mamos padovanotų pinigų galimybės nebuvo, nes mama mirė labai staigiai ir notaro jai į reanimacijos skyrių pakviesti tikrai nebuvo galimybės. Pareiškėjai neaišku, kodėl mokesčių administratorius neatliko mamos

pajamų / išlaidų analizės. Pareiškėja teigia prisimenanti, kad jai vadovaujant L. Š. individualiajai įmonei, W. B. nuo 1996 m. iki 2005 m. buvo kasmet išmokėta dešimtimis tūkstančių litų ir šie pinigai buvo atitinkamai deklaruoti ir už juos buvo sumokėti mokesčiai. Vien 2003 m. W. B. buvo gavusi 84975 Lt, 2004 m. – 44499,08 Lt pajamas, o 2005 m. – 26210,80 Lt. Bendra suma tik už šiuos trejus metus sudaro beveik 156000 Lt. Nurodytina ir tai, kad mama buvo pardavusi bendrą su tėčiu turėtą namą adresu: Dariaus ir Girėno g. 94, Radviliškis, už 20000 JAV dolerius (maždaug apie 80000 Lt) bei tėčiui priklausiusį senovinį relikvą – kare naudotą džipą. Pastarasis buvo pirktas iš Vokietijos gyventojų ir mama buvo sakiusi, kad už džipą gavo labai didelius pinigus. Visą tą laiką mamos pajamos dar buvo papildomos jos gaunama senatvės pensija. Pareiškėjos teigimu, mama galėjo turėti daug daugiau santaupų, nei Pareiškėjai padovanoti 185000 Lt.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, skundžiamas Inspekcijos sprendimas keistinas į sprendimą atlikti pakartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą.

Ginčas šioje byloje kilo dėl nurodymų Pareiškėjai sumokėti 3619,39 Eur GPM, 1414,67 Eur GPM delpinigių, 358 Eur GPM baudą, 1554,98 Eur VSD įmokas ir 777,49 Eur VSD įmokų baudą, mokesčių administratoriui konstatavus, jog Pareiškėja tam tikras patirtas išlaidas K. Š. nepagrįstai priskyrė individualios veiklos išlaidoms, taip pat konstatavus, kad Pareiškėjos patirtos išlaidos grynaisiais pinigais 2011–2013 metais viršijo Pareiškėjos disponuojamas pajamas, t. y. jog Pareiškėja gavo kitų pajamų, kurių mokesčių įstatymų nustatyta tvarka nedeklaravo, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą mokėtinų mokesčių. Mokesčių administratorius, konstatavęs, jog Pareiškėjos išlaidos tikrintuoju laikotarpiu viršijo jos pajamas, taikė MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjai apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikydamas išlaidų metodą.

Atlikęs Pareiškėjos mokesstinį patikrinimą už laikotarpį nuo 2009-01-01 iki 2013-12-31, kurio metu Pareiškėja pateikė 2010–2012 metų individualios veiklos pajamų ir išlaidų žurnalus bei pirminius buhalterinės apskaitos dokumentus (*minėtų dokumentų už 2009 ir 2013 m. Pareiškėja nepateikė*), taip pat įvertinęs Pareiškėjos teiktų metinių pajamų mokesčio deklaracijų duomenis, mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja vykdė skirtingų rūšių individualią veiklą ir gavo individualios veiklos pajamų, t. y. individualiuos veiklos pajamų už parduotas prekes ir individualios veiklos pajamų už „menedžmento“ paslaugas (toliau – ginčo individuali veikla), taip pat nustatė, jog Pareiškėja gavo pajamų už X turgaus eksploatavimą, t. y. ne individualios veiklos pajamų (*pagal GPMĮ 2 str. 7 d. 1 p. (2010-11-23 įstatymo Nr. XI-1152 redakcija) nuo 2010-01-01 individualioms veiklos pajamoms nepriskiriamos pajamos, gautos už nekilnojamojo pagal prigimtį daikto nuomą*). Kadangi Pareiškėja individualios veiklos pirminių buhalterinės apskaitos dokumentų už 2009 m ir 2013 m. nepateikė, apskaičiuodamas minėtų laikotarpių Pareiškėjos iš vykdytos individualios veiklos gautas pajamas ir patirtas išlaidas mokesčių administratorius rėmėsi Pareiškėjos pateiktų 2009 m. ir 2013 m. metinių pajamų mokesčio deklaracijų duomenimis (2009 m. deklaruotas nuostolis; 2013 m. individualios veiklos pajamos nedeklaruotos).

Mokesčių administratorius, apskaičiuodamas 2010–2012 metų Pareiškėjos vykdytos individualios veiklos apmokestinamąsias pajamas už parduotas prekes, leidžiamais atskaitymais pripažino Pareiškėjos patirtas išlaidas už įsigytas prekes bei paslaugas, išlaidas darbuotojų atlyginimams ir VSD įmokoms nuo priskaičiuoto atlyginimo, o apskaičiuodamas ginčo individualios veiklos apmokestinamąsias pajamas, mokesčių administratorius leidžiamais atskaitymais pripažino išlaidų sumą, lygią 30 procentų gautų šios individualios veiklos pajamų (*ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusi GPMĮ 18 str. 12 d. redakcija*), nes

nenustatė, kiek Pareiškėja minėtai vykdytai individualiai veiklai patyrė išlaidų. Mokesčių administratorius Pareiškėjos 2010–2012 m. patirtas 28161,2 Lt išlaidas tam tikroms su statybomis ir remontu susijusioms medžiagoms bei prekėms įsigyti nepriskyrė ginčo individualios veiklos išlaidoms, nes nenustatė, jog Pareiškėja šias prekes ir medžiagas būtų naudojusi ginčo individualioje veikloje pajamoms uždirbti ar apmokestinamai veiklai vykdyti, t. y. mokesčių administratorius nepripažino Pareiškėjos leidžiamais atskaitymais 2010 m. patirtų 15745,58 Lt išlaidų už įsigytą glaistą, grotuvą, cementą, plokštes, plyteles, klijus, skardą ir kt. (pagal UAB „Regėjus“, UAB „TC prekyba“, UAB „Šiaulių lyra“, UAB „Alnida“, UAB „Ermitažas“, UAB „Jupojos statybinės medžiagos“ vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras), 2011 m. patirtų 10650,53 Lt išlaidų už įsigytą glaistą, kiliminę dangą, cementą, plokštes, apvadus, plyteles, klijus, dažus, skardą, betoną ir kt. (pagal UAB „Regėjus“, UAB „Ginlora“, UAB „Alnida“, UAB „Ermitažas“, UAB „Sodbeta“, UAB „Jupojos statybinės medžiagos“ vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras) ir 2012 m. patirtų 1765,09 Lt išlaidų už įsigytą lovą, glaistą, medžio stakles, plokštę ir kt. (pagal UAB „Just Sofa“, UAB „Kesgvytis“, UAB „Ermitažas“ vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras). Minėtas savo išvadas mokesčių administratorius iš esmės grindė aplinkybėmis, jog Pareiškėja VĮ Registrų centro duomenimis registruotino nekilnojamojo turto neturėjo, taip pat nepateikė nekilnojamojo turto nuomos ar panaudos sutarčių, t. y. Pareiškėja neturėjo nekilnojamojo turto, kuriam būtų galėjusi panaudoti aukščiau minėtas medžiagas. Skundžiamame sprendime akcentuojama, kad Pareiškėja nustatyta tvarka mokesčių administratoriui nepateikė formos FR0457, jog ilgalaikis turtas ar jo dalis priskirta vykdomai individualiai veiklai.

Įvertinęs Pareiškėjos gautas pajamas iš individualios veiklos, patirtas individualios veiklos išlaidas, pajamas už X turgaus eksploatavimą (turgaus nuomą), taip pat tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2009-01-01) nustatytą Pareiškėjos piniginių lėšų likutį ne banke (87242,63 Lt), tikrinamuoju laikotarpiu Pareiškėjos gautas kitas pajamas bei patirtas bei vartojimo ir kitas išlaidas grynaisiais pinigais, taip pat atsižvelgęs į aplinkybę, jog W. B. savo dukrai (Pareiškėjai) galėjo padovanoti tik 10000 Lt (o ne Pareiškėjos nurodytą 185000 Lt sumą), mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėjos 2011–2013 metais patirtos išlaidos grynaisiais pinigais 53906,25 Lt viršijo disponuojamas pajamas grynaisiais pinigais (atitinkamai 2011 m. – 34950,32 Lt, 2012 m. – 13732,17 Lt, 2013 m. – 5223,76 Lt). Atsižvelgęs į šias nustatytas aplinkybes, mokesčių administratorius padarė išvadą, kad Pareiškėja turėjo kitų pajamų, gautų iš nenustatytų šaltinių, kurių nustatyta tvarka nedeklaravo, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM. Mokesčių administratorius, konstatavęs, jog Pareiškėjos išlaidos 2011–2013 metais viršijo jos pajamas, taikė MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjai apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą.

Pareiškėja, neginčydama aritmetinio mokesčių ir baudų bei delspinigių apskaičiavimo, neginčydama kitų patikrinimo metu mokesčių administratoriaus nustatytų aplinkybių dėl Pareiškėjos gautų pajamų ar patirtų išlaidų pobūdžio ir / ar dydžio, taip pat jos atžvilgiu taikytų MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatų, tiek skunde Komisijai, tiek posėdžio Komisijoje metu iš esmės pateikė nesutikimo argumentus, pirma, dėl ginčo individualios veiklos leidžiamais atskaitymais nepripažintų 28161,2 Lt dydžio išlaidų pagal aukščiau minėtų įmonių išrašytas PVM sąskaitas faktūras ir, antra, dėl Pareiškėjos motinos W. B. Pareiškėjai dovanotų 185000 Lt piniginių lėšų nepripažinimo Pareiškėjos pajamomis. Kadangi savo skundu būtent Pareiškėja nustato mokestinės bylos nagrinėjimo ribas, Komisija nagrinėjamą bylą spręs pagal Pareiškėjos pareikštus konkrečius reikalavimus.

Dėl Pareiškėjos 2010–2012 m. patirtų 28161,2 Lt išlaidų. Komisija, įvertinusi šioje ginčo dalyje nustatytų faktinių aplinkybių, kurios detalai aprašytos skundžiamame Inspekcijos sprendime, taip pat šio Komisijos sprendimo aprašomojoje dalyje, dėl ko Komisija pakartotinai

jų neatkartoja, visumą, Inspekcijos bei Pareiškėjos pozicijas nagrinėjamu ginčo klausimu ir išsakytus argumentus Komisijos posėdžio metu, daro išvadą, jog mokesčių administratoriaus surinkti faktiniai duomenys nėra pakankami vienareikšmiškai tvirtinti, kad Pareiškėja prekių ir medžiagų, įsigytų už 28161,2 Lt pagal minėtų įmonių vardu išrašytas PVM sąskaitas faktūras, nepanaudojo ginčo individualioje veikloje pajamoms uždirbti.

Kaip minėta, mokesčių administratorius nepripažino Pareiškėjos patirtų 28161,2 Lt išlaidų leidžiamais atskaitymais, nes Pareiškėja nepateikė nekilnojamojo turto (X turgaus) nuomos ar panaudos sutarčių (*VĮ Registro centro duomenimis Pareiškėja registruotino nekilnojamojo turto neturėjo*), taip pat mokesčių administratoriui nepateikė formos FR0457 (pranešimas apie ilgalaikio turto ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai veiklai). Posėdžio metu Inspekcijos atstovė paaiškino, jog, Pareiškėjai nepateikus minėtų sutarčių ir formos FR0457, nebuvo aišku, kaip turgus yra eksploatuojamas ir prižiūrimas, t. y. dėl minėtų dokumentų mokesčių administratorius neturėjo galimybės Pareiškėjos įsigytas aukščiau minėtas prekes ir medžiagas (jų panaudojimą) susieti su Pareiškėjos gautomis ginčo individualios veiklos pajamomis. Pareiškėja su tokia Inspekcijos pozicija nesutiko ir nurodė, kad pateikė visus pirminius buhalterinės apskaitos dokumentus, pagal kuriuos galima nustatyti, kiek ji už ginčo vykdytai individualiai veiklai patyrė išlaidų, kurios yra įprastinės šiai veiklai vykdyti. Pareiškėja skunduose tiek Inspekcijai, tiek Komisijai išsamiai paaiškino, kurioms patalpoms ir kokiems darbams atlikti X turguje buvo panaudotos už 28161,2 Lt įsigytos prekės ir medžiagos. Komisijai Pareiškėja papildomai pateikė ir nuotraukas, kurios, Pareiškėjos teigimu, įrodo ginčo prekių ir medžiagų panaudojimą turgaus priežiūrai ir einamajam remontui atlikti. Komisijos posėdžio metu Pareiškėja paaiškino, kad nekilnojamojo turto (turgaus) panaudos sutartį, sudarytą su savo seserimi V. B. , turi, tačiau šios sutarties mokesčių administratorius pateikti neprašė. Taip pat Pareiškėja pripažino, kad formos FR0457 mokesčių administratoriui nepateikė, nes, Pareiškėjos teigimu, ji supratusi, jog minėtos formos teikti neprivalanti, nes neturi savo vardu registruotino nekilnojamojo turto. Inspekcijos atstovė posėdžio metu paaiškino, kad kol nėra panaudos sutarties, mokesčių administratoriaus pozicija, išdėstyta skundžiamame sprendime, lieka nepasikeitusi. Posėdžio metu Komisija Pareiškėjos paprašė panaudos sutartį pateikti. Į Komisijos klausimą, ar panaudos sutartis turėtų įtakos Pareiškėjai apmokestininti, Inspekcijos atstovė nurodė, jog tai yra svarbi aplinkybė. Pareiškėja po posėdžio elektroniniu paštu Komisijai pateikė 2008-07-22 komercinės paskirties nekilnojamojo turto panaudos sutartį, sudarytą tarp Pareiškėjos ir V. B. dėl X turgaus (*išvardinti atskiri nekilnojamojo turto objektai (dalys)*) laikino ir neatlygintino valdymo ir naudojimo.

Taigi iš skundžiamo sprendimo ir posėdžio metu Inspekcijos atstovės išdėstytų argumentų matyti, kad mokesčių administratorius X turgaus nuomos ar panaudos sutarties ir formos FR0457 nebuvimą vertino kaip svarbius įrodymus, turinčius įtakos sprendžiant dėl Pareiškėjos apmokestinimo, t. y. sprendžiant dėl Pareiškėjos 28161,2 Lt patirtų išlaidų įsigyjant įvairias su statybomis ir remontu susijusias prekes ir medžiagas pripažinimo leidžiamais atskaitymais.

Viešajame administravime galiojantis objektyvumo ir nešališkumo principas viešojo administravimo subjektus įpareigoja atsižvelgti ir tinkamai įvertinti visus su konkrečiu administraciniu aktu susijusius svarbius veiksnius, o priimamą individualų administracinį aktą įpareigoja pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais). Kadangi Pareiškėja savo pozicijai dėl 28161,2 Lt patirtų išlaidų pripažinimo leidžiamais atskaitymais Komisijai pateikė įrodymą, kurį, kaip turintį įtakos nagrinėjamai bylai, pripažįsta tiek Komisija, tiek ir mokesčių administratorius, siekiant teisingai išspręsti nagrinėjamą mokestinį ginčą, papildomai pateiktą įrodymą būtina įvertinti ir minėtų ginčo prekių ir statybinių medžiagų (nurodytų patikrinimo akto prieduose Nr. 2, Nr. 4 ir Nr. 6) įsigijimo išlaidų pripažinimo Pareiškėjos leidžiamais atskaitymais klausimą spręsti iš naujo.

LVAT praktikoje pripažįstama, kad Komisijai, kaip mokestinį ginčą tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus nagrinėjančiai institucijai, įvertinus ir atsižvelgus į jai naujai pateiktus įrodymus, centriniam mokesčių administratoriui būtų užkirsta galimybė savo turimomis priemonėmis patikrinti Komisijai naujai pateiktus įrodymus, taip pat atsirastų pagrindas skirtingam faktinių aplinkybių interpretavimui, dėl ko centrinis mokesčių administratorius netektų teisės apskusti nepalankų pastarajam Komisijos sprendimą. Todėl tikslinga, kad Pareiškėjos naujai pateikta aukščiau nurodyta panaudos sutartis pirmiausiai būtų įvertinta centrinio mokesčių administratoriaus. LVAT, vertindamas MAĮ 155 straipsnio 6 dalies nuostatą kartu su draudimu centriniam mokesčių administratoriui skusti teismui Komisijos sprendimus dėl skirtingo faktinių aplinkybių interpretavimo, padarė išvadą, jog šios nuostatos paskirtis yra užtikrinti, kad naujų įrodymų, kurių nevertino centrinis mokesčių administratorius, pateikimas Komisijai, nebūtų pagrindas atsirasti skirtingam faktinių aplinkybių interpretavimui (2006-01-31 nutartis adm. byloje Nr. A⁸-738/2006), taip pat, jog šios normos tikslas – užtikrinti centriniam mokesčių administratoriui teisę pasinaudoti galimybe savo turimomis priemonėmis patikrinti Komisijai naujai pateiktus įrodymus (2005-02-15 nutartis adm. byloje Nr. A¹¹-180/2005.).

Kadangi mokesčių administratorius pripažįsta Pareiškėją vykdžiusią ginčo individualią veiklą, o Komisijai papildomai pateikta 2008-07-22 komercinės paskirties nekilnojamojo turto panaudos sutartis vertintina kaip svarbus įrodymas, sprendžiant dėl juridinę reikšmę turinčios faktinės aplinkybės – ilgalaikio turto naudojimo Pareiškėjos individualioje veikloje – buvimo, todėl būtina užtikrinti Inspekcijai galimybę savo turimomis priemonėmis patikrinti Komisijai papildomai pateiktą įrodymą, jį įvertinti ir minėtų prekių ir statybinių medžiagų panaudojimo individualioje ginčo veikloje bei patirtų išlaidų pripažinimo Pareiškėjos leidžiamais atskaitymais klausimą spręsti iš naujo.

Dėl Pareiškėjos iš mamos W. B. gautų piniginių lėšų dydžio. Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjos nurodytų jos motinos W. B. 2012 metais dovanotų 185000 Lt piniginių lėšų mokesčių administratorius pagrįstai nepripažino Pareiškėjos turėtomis pajamomis. Pareiškėjos teigimu, nurodytą sumą jai motina padovanojo prieš mirtį vežant ją į ligoninę (W. B. mirė 2012-05-16).

Komisija pažymi, jog dėl įrodymų vertinimo, kai, remiantis įvairiais civiliniais sandoriais, įrodinėjamas mokesčių mokėtojo gautų pajamų realumas, LVAT, kuris, vadovaudamasis Administracinių bylų teisenos įstatymo 15 straipsniu, formuoja vienodą administracinių teismų praktiką taikant įstatymus, 2007-03-15 nutartyje adm. byloje Nr. A¹⁷-301/2007 (publikuota: „Administracinė jurisprudencija“, 2007, Nr. 11) yra išaiškinęs, jog įrodinėjimo dalykas šiuo atveju yra aplinkybės, ar pinigų sumos mokesčių mokėtojui realiai buvo ar nebuvo perduotos, t. y. gautos ar negautos pajamos. Šios aplinkybės turėtų būti įrodinėjamos tiesioginiais įrodymais, iš kurių galima daryti vienareikšmę išvadą apie įrodinėjimo dalyką sudarančias aplinkybes (pavyzdžiui: mokėjimo pavedimai, patvirtinantys lėšų judėjimą; asmenų, iš kurių pajamos neva gautos, paaiškinimai apie tai, kad lėšos perduotos ar neperduotos; kitų liudytojų, galinčių patvirtinti ar paneigti lėšų perdavimą, parodymai). Įstatymas nedraudžia įrodinėti ir netiesioginiais įrodymais, t. y. įrodymais, daugiareikšmiai susijusiais su įrodinėjimo dalyką sudarančiomis aplinkybėmis (pavyzdžiui, įrodymai apie tai, kokiomis lėšomis galėjo disponuoti asmuo, iš kurio galėjo būti gautos pajamos; įrodymai apie gautų lėšų panaudojimo aplinkybes ir pan.). Tokio pobūdžio byloje išvada apie tai, kad mokesčių mokėtojas nepagrindė pajamų, neturėtų būti daroma vien netiesioginių įrodymų pagrindu (pavyzdžiui, įrodymai apie tai, kad paskolos davėjas neturėjo teisėtų pajamų). Tokios praktikos LVAT laikėsi ir priimdamas vėlesnes nutartis: 2011-02-04 adm. byloje Nr. A-438-201/2011, 2011-04-01 adm. byloje Nr. A⁴³⁸-953/2011, 2011-09-15 adm. byloje Nr. A⁴⁴²-2502/2011, 2015-02-10 adm. byloje Nr. (e)A-110-438/2015, 2015-03-02 adm. byloje Nr. A-690-556/2015 ir kt.

Komisijos vertinimu, mokesčių mokėtojo įpareigojimas pagrįsti atitinkamų pajamų šaltinius reiškia, kad jo nurodomi pajamų šaltiniai turi būti realūs, o pateikti įrodymai apie piniginių lėšų gavimą iš atitinkamų šaltinių atspindėti realiai susiklosčiusias faktines aplinkybes, ypač tais atvejais, kai gautų pajamų šaltinis yra ne paties mokėtojo veikla, o kito asmens gautos pajamos. Todėl turi būti pateikti pakankami ir neginčijami įrodymai, kad atitinkamo dydžio pajamos realiai yra gautos konkrečiu nurodytu būdu iš nurodyto pajamų šaltinio, t. y. šaltinis turi būti ne tik realus, bet ir turi būti objektyviais duomenimis patvirtintos aplinkybės, kad lėšos realiai perduotos mokėtojui (LVAT 2011-09-09 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-3513/2011).

Komisija, vertindama Pareiškėjos argumentus visų byloje surinktų įrodymų kontekste, nurodo, jog byloje nėra pateikti objektyvūs įrodymai (pavyzdžiui, mokėjimo pavedimai, patvirtinantys lėšų judėjimą), iš kurių galima būtų daryti vienareikšmę išvadą apie piniginių lėšų jai dovanojimą 2012 m. Pareiškėja faktinę aplinkybę dėl 185000 Lt dydžio piniginių lėšų jai dovanojimo grindžia tik savo pačios teiginiais (*mokesčių administratoriui pateiktas Pareiškėjos 2015-01-20 raštas Nr. G-900; pastabos dėl patikrinimo akto; skundas Komisijai*), t. y. Pareiškėja nepateikė įrodymų, kaip ir koku būdu Pareiškėjos mama perdavė Pareiškėjai pinigines lėšas. Nurodytų pinigų gavimas nebuvo fiksuotas bankiniuose išrašuose (*po motinos mirties nurodyto ar panašaus dydžio grynųjų pinigų sumos Pareiškėja į savo banko sąskaitą (-as) neįnešė*). Pareiškėja dovanojimo sutarčių patikrinimo metu nepateikė (CK 6.469 str.). Pirminėje metinėje pajamų deklaracijose už 2012 m. Pareiškėja nedeklaravo dovanojimo būdu gautų piniginių lėšų (*pagal GPMĮ 17 str. 1 d. 26 p. nuostatas dovanojimo būdu gautos pajamos iš tėvų yra neapmokestinamos, tačiau turi būti deklaruojamos, jei jų vertė per kalendorinius metus viršija 10000 Lt*) ir tik patikrinimo metu (2015-08-11) pateikė patikslintą metinę pajamų deklaraciją už 2012 metus, kurioje (dovanos) deklaravo 186900 Lt ir 17600 Lt. Pareiškėja taip pat nėra pateikusi PRC907 formos apie 2012 m. gautas pinigines lėšas (185000 Lt) iš W. B. (*MAĮ 42 str.; Inspekcijos viršininko 2012-10-11 įsakymas Nr. VA-92, reglamentuojantis formos PRC907 apie bet kokio pobūdžio 2012 metais sudarytus sandorius, kurių bendra suma su tuo pačiu asmeniu viršija 50000 Lt grynaisiais, pateikimą*). Vilniaus AVMI mokestinio tyrimo metu atliko išsamią Pareiškėjos mamos pajamų ir išlaidų analizę už 2003–2012 metų laikotarpį ir padarė išvadą, kad W. B. 2012 m. galėjo Pareiškėjai padovanoti iki 10000 Lt (grynaisiais) (2016-02-18 mokestinio tyrimo ataskaita Nr. FR0686-348).

Taigi kompleksiskai įvertinus visas byloje nustatytas aplinkybes ir mokesčių administratoriaus surinktus įrodymus, vien ta aplinkybė, kad Pareiškėja 2014-10-29 pateiktoje metinėje gyventojų (šeimų) turto deklaracijoje už 2013 m. deklaravo 185000 Lt piniginių lėšų likutį ne banke, negali patvirtinti realaus dovanojimo fakto, t. y. byloje nėra objektyviais duomenimis patvirtintų aplinkybių, kad 185000 Lt lėšos 2012 m. realiai buvo perduotos Pareiškėjai. Komisija neturi pagrindo kitaip vertinti skundžiamame sprendime padarytos išvados, kad W. B. 2012 m. galėjo Pareiškėjai padovanoti 10000 Lt, o ne 185000 Lt, kaip teigia Pareiškėja.

Atsižvelgdama į aukščiau nustatytas aplinkybes, Komisija nurodo, kad nors mokesčių administratorius atlikdamas pakartotinį Pareiškėjos patikrinimą turėtų įvertinti naujai pateiktą įrodymą ir spręsti tik dėl Pareiškėjos patirtų išlaidų priskyrimo vykdytos individualios veiklos leidžiamiems atskaitymams, tačiau Inspekcijos sprendimas keistinas ne tik toje dalyje, bet visa apimtimi į sprendimą atlikti pakartotinį Pareiškėjos patikrinimą ir priimti naują sprendimą, nes, nustačius kitokio dydžio Pareiškėjos individualiai veiklai patirtas išlaidas už 2010 m., 2011 m. ir 2012 m., gali keistis Pareiškėjos atitinkamų metų pradžioje turėtų pajamų likučiai ir tuo pačiu mokėtinų mokesčių bei su jais susijusių sumų dydis už visą tikrintąjį laikotarpį.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Pakeisti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2016-12-27 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.131-31-5) FR0682-720 į sprendimą atlikti pakartotinį Pareiškėjos patikrinimą ir priimti naują sprendimą.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene